

Kooli õppekava vorm

Õppekava on kinnitatud
Direktori käskkiri 02.02.2026 nr 4-1/26/23
Õppekava on muudetud
Direktori käskkiri nr

Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool						
Õppekavarühm		Käsitöö				
Õppekava nimetus		Käsitöötehnoloogiad				
		Handicraft technologies				
Õppekava kood EHISes		261417				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA				JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
		x				
Õppekava maht (EKAP) ja nominaalkestvus:		240 EKAPit				
Õppekava koostamise alus:		Õppekava koostamise aluseks on Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 „Kutseharidusstandard“ ning haridus ja teadusministri 08.04.2025.a. määrus nr 15 „Kutsekeskhariduse riiklik õppekava“.				
Õppekava eesmärk ja õpiväljundid:		Kutsekeskharidusõppe eesmärk on üldhariduslike ja kutse- või erialaste teadmiste, oskuste ning väärtushoiakute omandamine, mis loovad õpilasele eeldused tööle asumiseks õpitud kutseala valdkonnas ja õpingute jätkamiseks järgmisel kutse- või haridustasemel. Õppe läbinud õpilane: 1) kavandab teadlikult enda arengut ja karjääri, lähtudes elukestva õppe põhimõtetest, hinnates adekvaatselt oma võimeid ja võimalusi ning olles teadlik erinevatest tööturu suundumustest; 2) planeerib ja juhib oma õppimist ja töötamist, hangib sihipäraselt õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet, kasutades sobivaid ja usaldusväärseid allikaid, erinevaid õpistrateegiaid ning vajaduse korral juhendamist ja abi; 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, arvestades suhtlusolukordi ja -partnereid ning kasutades sobivaid väljendusviise ja sõnavara, sealhulgas erialaterminoloogiat; 4) suhtleb võõrkeeles erinevates igapäevaelu ja tööga seotud olukordades iseseisva keelekasutaja tasemel, väärtustades keelelist ja kultuurilist mitmekesisust; 5) teeb koostööd seatud eesmärkide saavutamiseks, tegutsedes ülesannete täitmisel vastutustundlikult nii iseseisvalt kui ka kollektiivi liikmena, lähtudes üldinimlikest ja demokraatliku ühiskonna väärtustest; 6) arvestab igapäevaelu ja töötamisel jätkusuutliku arengu põhimõtteid, töötervishoiu-, töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid; 7) väärtustab enda seotust teiste inimeste, ühiskonna, looduse ja kultuuripärandiga ning mõistes vastutustundliku ja keskkonnateadliku ühiskonnaliikmena enda rolli ja sotsiaalset vastutust; 8) rakendab kutseala valdkonnas töötamiseks vajalikke kompetentse ning õpitud põhimõtteid, teooriaid ja tehnoloogiaid nii tavapärastes kui ka uudsetes töösituatsioonides, täites iseseisvalt mitmekesiseid töö- ja õppeülesandeid; 9) mõistab ettevõtliku, väärtust loova ja vastutustundliku tegutsemise olulisust nii endale kui ka ühiskonnale, lahendades töö- ja õppeülesannetega seonduvaid probleeme eesmärgipäraselt ja loova ning kohandades oma tegevust vastavalt				

	muutuvatele olukordadele; 10) toimib aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna, järgides demokraatia põhimõtteid ning ühiskonnas tunnustatud väärtusi ja käitumisnorme; 11) teeb põhjendatud otsuseid nii töö- kui ka igapäevaelu küsimuste lahendamisel, kasutades matemaatikal, loodusteadustele ja tehnoloogiale omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid; 12) kasutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi nii isiklikel kui ka tööalastel eesmärkidel eesmärgipäraselt ning vastutustundlikult; 13) kaitseb teadlikult oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti, arvestades küberturvalisuse põhimõtteid; 14) oskab teadlikult planeerida oma rahaasju igapäevases majandamises, tehes rahaasjades arukaid, vastutustundlikke ja majanduslikult jätkusuutlikke otsuseid isikliku ja ühiskondliku heaolu tagamiseks.
Nõuded õpingute alustamiseks	Õpingute alustamise tingimuseks on põhihariduse olemasolu. Õpinguid võivad alustada ka vähemalt 22-aastased põhihariduseta isikud, kellel on põhiharidusele vastavad kompetentsid, mille olemasolu hinnatakse vastavalt kooli vastuvõtukorras sätestatud tingimustele.
Nõuded õpingute lõpetamiseks	Õpingute lõpetamiseks tuleb õpilasel 1) täita õppekava täies mahus ja saavutada selles kirjeldatud õpiväljundid; 2) tõendada tööturule suundumiseks vajalikke kutseoskusi praktilises tööolukorras oskuste demonstratsioonil, mis võib toimuda kutseeksamina ja osade kaupa kogu õppe jooksul; 3) sooritada eesti keele, matemaatika ja võõrkeele eksam, mille võib asendada õpilase soovi korral riigieksamitega vastavalt eesti keeles, matemaatikas ja võõrkeeles. Õpilased, kes on õppinud eesti keelt teise keelena, sooritavad kas eesti keele riigieksami või eesti keele teise keelena riigieksami. Õpilased, kes on valikõpingutena õppinud täiendavalt üldharidusõpingud 30 kogu valikõpingute mahus, sooritavad õpingute lõpetamiseks riigieksamid eesti keeles, matemaatikas ja võõrkeeles põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 31 kehtestatud korras.
Õpingute lõpetamisel väljastatav dokument	Õpingute lõpetanule väljastab kool lõputunnistuse kutsekeskhariduse omandamise kohta koos hinnete lehega.
Õpingute läbimisel omandatav(ad) kvalifikatsioon(id):	Õpingud lõpetanu on omandanud kutsekeskhariduse. Põhiõpingute moodulite nr 2.1 – 2.2 ning neist ühe 3.2.1, 3.2.2 või 3.2.3 õpiväljundite saavutamisel on õpilane omandanud kutsele tekstiilkäsitööline, tase 4 vastavad kompetentsid. Põhiõpingute moodulite nr 2.1, 2.3.1 ning 2.3.2 õpiväljundite saavutamisel on õpilane omandanud kutsele klaasipuhuja assistent, tase 4 vastavad kompetentsid. Põhiõpingute moodulite nr 2.1, 2.3.1 ning 2.3.3 õpiväljundite saavutamisel on õpilane omandanud kutsele keraamik, tase 4 vastavad kompetentsid. Põhiõpingute moodulite nr 2.1 ning 2.4 õpiväljundite saavutamisel on õpilane omandanud kutsele puukäsitööline, tase 4 vastavad kompetentsid.
Õppekava struktuur:	Õppekava võimaldab õpilasel omandada teadmised, oskused, väärtushoiakud ja sotsiaalse valmiduse õpingute jätkamiseks ja töötamiseks oskustöolisena käsitöö valdkonnas. Õppekava õppemaht on 240 EKAPit, mis jaguneb järgmiselt: 1) kohustuslikud üldharidusõpingud 80 EKAPit; 2) põhiõpingud 125 EKAPit, millest ühiseid põhiõpinguid 84 EKAPit ja valitavaid põhiõpinguid 41 EKAPit;

	3) valikõpingud 35 EKAPit sh 5 EKAPit õpilase huvidest ja soovidest lähtuvad vabaõpingud.
Õppekavaga määratud suunavalikud ja/või spetsialiseerumised	Õpingute käigus on õpilasel võimalik valida järgmiste suunavalikute ja/või spetsialiseerumiste vahel: 1) tekstiil- ja nahkkäsitöö suunal on võimalik spetsialiseeruda tekstiilitööl; 2) keraamika ja klaasikunsti suunal on võimalik spetsialiseeruda klaasesemete valmistamisele või tarbe- ja kunstkeraamika esemete valmistamisele; 3) puitekäsitöö suunal on võimalik spetsialiseeruda puitesemete valmistamisele. Spetsialiseerumise valik toimub 2. õppeaastal.
Õppekava üldharidusõpingute ja põhiõpingute moodulite loetelu	1. Üldharidusõpingute moodulid ja nende õppe maht 1.1. keel ja kirjandus, sh eesti keel teise keelena, 14 EKAPit; 1.2. võõrkeel keeleoskustasemel B1, 4,5 EKAPit; 1.3. võõrkeel keeleoskustasemel B2, 7,5 EKAPit; 1.4. matemaatika, 12 EKAPit; 1.5. loodusained, 18 EKAPit; 1.6. sotsiaalsained, 13 EKAPit; 1.7. kunstiained, 4 EKAPit; 1.8. kehakultuur, 5,5 EKAPit; 1.9. riigikaitseõpetus, 1,5 EKAPit. 2. Põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht 2.1. Kõigile suunavalikutele ja spetsialiseerumistele ühised põhiõpingute moodulid: 2.1.1. oskused eluks ja tööks, 15 EKAPit; 2.1.2. digioskuste arendamine, 5 EKAPit; 2.1.3. sissejuhatus kutseõpingutesse, 10 EKAPit; 2.1.4. Eesti rahvuslik käsitöö ja selle ajalugu, 5 EKAPit; 2.1.5. pärandihoid ja ringmajandus, 5 EKAPit; 2.1.6. kavandamine ja kujutamine, 15 EKAPit; 2.1.7. käsitööettevõtlus, 4 EKAPit; 2.1.8. praktika, 25 EKAPit. 2.2. valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht tekstiilitöö ja nahatöö suunal: 2.2.1. Ühised põhiõpingute moodulid kõigile spetsialiseerumistele: Tekstiili- ja nahatoodete valmistamise alusoskused, 6 EKAPit. 2.2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel tekstiilitööl: 2.2.2.1. tekstiilipärand, tekstiilid ja ringmajandus, 4 EKAPit; 2.2.2.2. kangastelgedel kootud esemete valmistamine, 8 EKAPit; 2.2.2.3. silmuskootud esemete valmistamine, 6 EKAPit; 2.2.2.4. heegeldatud esemete valmistamine, 4 EKAPit; 2.2.2.5. tikitud esemete valmistamine, 7 EKAPit; 2.2.2.6. materjaliõpetus, 2 EKAPit; 2.2.2.7. vööd ja paelad, 4 EKAPit. 2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht keraamika ja klaasi suunal: 2.3.1. Ühised põhiõpingute moodulid kõigile spetsialiseerumistele: Klaasi ja keraamika esemete kavandamise alusoskused, 6 EKAPit.

	2.3.2. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel klaasesemete valmistamine: 2.3.2.1. klaasi kuumtöötlus, 10 EKAPit; 2.3.2.2. klaasi külmöötlus, 6 EKAPit; 2.3.2.3. klaasi vabapuhumine, 10 EKAPit; 2.3.2.4. kuumliidete lisamine, 9 EKAPit. 2.3.3. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel tarbe- ja kunstkeraamika esemete valmistamine: 2.3.3.1. keraamika põhialused, 4 EKAPit; 2.3.3.2. materjaliõpetus, 4 EKAPit; 2.3.3.3. savitombust vormimise teel esemete valmistamine, 4 EKAPit; 2.3.3.4. ribatehnikas esemete valmistamine, 4 EKAPit; 2.3.3.5. saviplaaditehnikas esemete valmistamine, 3 EKAPit; 2.3.3.6. savilehetehnikas esemete valmistamine, 4 EKAPit; 2.3.3.7. üheosalise kipsvormi valmistamine, 4 EKAPit; 2.3.3.8. üheosalise kipsvormi abil paljundamine, 4 EKAPit; 2.3.3.9. treimine, 4 EKAPit. 2.4. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht puidu suunal: 2.4.1. Ühised põhiõpingute moodulid kõigile spetsialiseerumistele: Puukäsitöö valmistamise alusoskused, 6 EKAPit. 2.4.2. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel puitesemete valmistamine: 2.4.2.1. tervikpuu esemete valmistamine, 7 EKAPit; 2.4.2.2. painutamistööd, 7 EKAPit; 2.4.2.3. laudnõude valmistamine, 7 EKAPit; 2.4.2.4. tappseotiste valmistamine, 7 EKAPit; 2.4.2.5. punumistööd, 7 EKAPit.
Valikõpingute moodulite valiku võimalused ja tingimused	Valikõpingute õppe maht on 35 EKAPit sh õppija soovidest ja huvidest lähtuvaid vabaõpinguid 5 EKAPit. Õpilasel on võimalik valida 30 EKAPi mahus järgnevate moodulite hulgast. 1. Üldpädevusi arendavad valikõpingute moodulid: 1) ettevõtlusõpe, õppemahuga, 4 - 6 EKAPit; 2) riigikaitseõpetuse välilaager, õppemahuga 1,5 EKAPit; 2. Täiendavad üldharidusõpingud: 1) akadeemiline eesti keel, 5 EKAPit; 2) struktuur ja juhus, 5 EKAPit; 3) muutuste ja seoste maailm, 5 EKAPit; 4) matemaatika kolmemõõtmelises ruumis, 5 EKAPit; 5) võõrkeel iseseisvale keelekasutajale tasemel B2, 5 EKAPit; 6) võõrkeel edasijõudnutele tasemel C1, 5 EKAPit. 3. Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid: 3.1. Täiendav praktika, 10 EKAPit. 3.2. Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid spetsialiseerumisel tekstiilitöö: 3.2.1 masinkootud esemete valmistamine, 6 EKAPit; 3.2.2 vilditud esemete valmistamine, 6 EKAPit; 3.2.3 masintikitud esemete valmistamine, 6 EKAPit; 3.2.4 arhailises tekstiilitehnikas esemete valmistamine, 3 EKAPit; 3.2.5 etnograafiliste nahast kottide ja taskute valmistamine, 4 EKAPit;

- 3.2.6 lapitehnikas esemete valmistamine, 4 EKAPit;
- 3.2.7 tekstiilide ja rõivaste ümbertöötlemine ja taaskasutus, 3 EKAPit;
- 3.2.8 sachiko ja boro tehnikas esemete valmistamine, 3 EKAPit
- 3.2.9 omaloominguliste mänguasjade valmistamine, 3 EKAPit;
- 3.2.10 rõivaste konstrueerimine, 4 EKAPit;
- 3.2.11 e-portfoolio koostamine, 4 EKAPit;
- 3.2.12 kangastelgedel kootud esemete valmistamine kasutades WeavePoint arvutiprogrammi, 4 EKAPit.

3.3 Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid spetsialiseerumisel klaasesemete valmistamine:

- 3.3.1 klaasist esemete dekoreerimine, 6 EKAPit;
- 3.3.2 klaasist esemete valmistamine vormi puhudes, 9 EKAPit;
- 3.3.3 klaasist puhutiste valmistamine kuumtöötlustega, 9 EKAPit;
- 3.3.4 klaasist esemete külm töötlus, 9 EKAPit;
- 3.3.5 materjaliõpetus, 4 EKAPit;
- 3.3.6 puhutud helmeste ja klaasist väikevormide valmistamine leekpõletitehnikas, 4 EKAPit;
- 3.3.7 e-portfoolio koostamine, 4 EKAPit.

3.4 Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid spetsialiseerumisel tarbe- ja kunstkeraamika esemete valmistamine:

- 3.4.1 savi treimise teel esemete valmistamine, 8 EKAPit;
- 3.4.2 raku tehnikas esemete valmistamine, 4 EKAPit;
- 3.4.3 puupõletustehnikas esemete valmistamine, 6 EKAPit;
- 3.4.4 dekoreerimistehnikate kasutamine esemete valmistamisel, 5 EKAPit;
- 3.4.5 suuremõõtmeliste esemete valmistamine, 4 EKAPit;
- 3.4.6 kaheosalise kipsvormi valmistamine, 4 EKAP.

3.5 Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid spetsialiseerumisel puitesemete valmistamine:

- 3.5.1 esemete valmistamine kasutades tahumist, 5 EKAPit;
- 3.5.2 esemete valmistamine kasutades intarsia ja puidulõike tehnikaid, 5 EKAPit;
- 3.5.3 treimistööd, 4 EKAPit;
- 3.5.4 puutööalane tehnoloogia ja tööriistaõpetus, 4 EKAPit;
- 3.5.5 lihtsate täispuidust esemete valmistamine, 6 EKAPit;
- 3.5.6 puitesemete renoveerimine, 8 EKAPit;
- 3.5.7 nahatöö alused, 4 EKAPit;
- 3.5.8 polsterdus ja õmblustööd puidutehnoloogias, 4 EKAPit.

3.6 Moodulid sama õppekava teistest suundadest või spetsialiseerumistest.

3.7 Piirkondlikul tööturuvajadusel põhinevad valikõpingute moodulid:

4. Valikõpingute moodulid järgneva haridus- või kutsetaseme õppekavadest:

Õppekava täitmise osana ehk vabaõpingutena arvestatakse ka

- 1) õpingud, mida õpilane valib oma huvidest ja soovidest lähtuvalt kooli teiste erialade või teiste õppeasutuste õppekavadest;
- 2) mitteformaalse õppe ehk huvihariduse või töökogemuse kaudu omandatud.

Valikõpingute valiku võimalused ja tingimused ning vabaõpingute arvestamise võimalused, tingimused ja kord on esitatud kooli õppekorralduseeskirjas.

Õppekava rakendamiseks koostatud moodulite rakenduskava, mis on leitav klikates lingil:

Õppekava lisad	1. Õppekava moodulite ja elukestva õppe võtmepädevuste vastavustabel 2. Kutsestandardi tegevusnäitajate ja õppekava moodulite vastavustabel 3. Õppekava avamise vajalikkuse põhjendus
Õppekava kontaktisik	Marika Šadeiko
	Projekti- ja arendusjuht
	telefon ja e-posti aadress: 5059304 marika.shadeiko@olustvere.edu.ee

Õppekava üldharidus- ja põhiõpingute moodulite nimetused, õppe maht ja õpiväljundid

1. Õppekava üldharidusõpingute moodulite nimetused, õppe maht ja õpiväljundid

1.1. Keel ja kirjandus, 14 EKAPit

Õpiväljundid:

- väljendub nii suuliselt kui ka kirjalikult selgelt, asjakohaselt ja eesmärgipäraselt sõltuvalt suhtlusolukorrast ja teksti liigist;
- loeb, kuulab ja vaatab eri liiki ja žanrist tarbe- ja ilukirjandustekste, sh (audio)visuaalseid, seotud ja sidumata jm tekste ning arutleb nende üle;
- kasutab nii suulises kui kirjalikus tekstiloomes erinevaid allikaid (ka tehisintellekti), järeldeb ja loob seoseid, teadvustab intellektuaalomandit;
- kujundab keele ja kirjanduse abil enda identiteeti, mis võimaldab enesejuhtimist, eneseanalüüsi ning sügavamat ühiskonna ja kultuuride mõistmist ja nendes osalemist;
- tõlgendab nii eesti kui maailma kirjanduse teoseid ning suhestab neid erinevate eluvaldkondade ja iseendaga.

1.2. Võõrkeel keeleoskustasemel B2, 7,5 EKAPit

Õpiväljundid:

- suhtleb õpitavas võõrkeeles edasijõudnud keelekasutajana ladusalt nii kõnes, kirjas kui ka veebisuhtluses eesmärgipäraselt, väljendades erinevaid seisukohti ja arvamusi;
- käitub erinevates suhtlusolukordades vastava kultuuri suhtlus-, keele- ja kultuurinorme arvestavalt;
- kasutab õppimiseks erinevaid võõrkeelseid allikaid ja õpistrateegiaid ning kohandab neid vastavalt enda vajadustele ja keeletasemele;
- võrdleb nii kodumaiseid kui ka rahvusvahelisi võimalusi edasiõppimiseks ja tööturul toimetulekuks; Väärtustab ennastjuhtiva õppijana võõrkeelte oskust, loob ja säilitab õpimotivatsiooni.

1.3. Võõrkeel keeleoskustasemel B1, 4,5 EKAPit

Õpiväljundid:

- suhtleb õpitavas võõrkeeles, väljendades arvamusi ja kirjeldades kogemusi, kasutades mitmekesisist sõnavara ja keelestruktuure peamiselt mitteametlikes olukordades;
- käitub erinevates suhtlusolukordades vastava kultuuri suhtlus-, keele- ja kultuurinorme arvestavalt;
- kasutab õppimiseks erinevaid võõrkeelseid allikaid ja õpistrateegiaid ning kohandab need vastavalt enda vajadustele ja keeletasemele;
- võrdleb nii kodumaiseid kui ka rahvusvahelisi võimalusi edasiõppimiseks ja tööturul toimetulekuks;
- väärtustab ennastjuhtiva õppijana võõrkeelte oskust, loob ja säilitab õpimotivatsiooni.

1.4. matemaatika, 12 EKAPit

Õpiväljundid:

- rakendab matemaatika ja eluliste probleemülesannete lahendamisel ning tulemuste kontrollimisel sobivaid meetodeid ja digivahendeid;
- kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi erinevate valdkondade probleemülesannete lahendamisel, hinnates kriitiliselt nende sobivust ja piiranguid;
- selgitab erineval kujul (teksti, tabeli, graafiku, valemitena vms) esitatud matemaatilist infot, kasutades vajaduse korral erinevaid teabeallikaid;

- analüüsib erineval moel esitatud matemaatilisi, sh statistilisi andmeid, hinnates nende usaldusväärsust;
- annab hinnangu lahendusprotsessile ja saadud tulemuste tõepärasusele, tehes vajaduse korral parandusi ning esitledes tulemusi loogiliselt ja veenvalt.

1.5. loodusained, 18 EKAPit;

Õpiväljundid:

- kasutab loodusainetes omandatud teadmisi ja oskusi keskkonna objektide ja nähtuste ning nendevaheliste põhjuse-tagajärje seoste selgitamiseks;
- sõnastab uurimisküsimusi ja hüpoteese, kavandab ja korraldab loodusteaduslikke uuringuid, analüüsib ja tõlgendab tulemusi ning teeb kehtivaid järeldusi ja ennustusi;
- leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel;
- rakendab loodusainetes omandatud teadmisi ja oskusi probleemide lahendamiseks ja otsuste tegemiseks;
- saab aru teaduse olemusest, seostab loodusteadusi ja tehnoloogiat;
- selgitab kliimamuutuste ja rohetehnoloogia mõju keskkonnale;
- selgitab elurikkuse ja jätkusuutliku arengu olulisust ning kasutab neid põhimõtteid igapäevaelus;
- selgitab oma eriala seoseid loodusteaduste ja tehnoloogiaga elukestva õppe kontekstis.

1.6. sotsiaaalained, 13 EKAPit

Õpiväljundid:

- iseloomustab kaasaegse maailma kujunemist ning Eesti ja maailma ajaloo vahelisi seoseid;
- mõistab kultuurilise mitmekesisuse väärtust ning kultuuride ja rahvaste rolli selles;
- eristab olulist infot ebaolulisest ning tõlgendab andmeid, kasutades allikakriitiliselt erinevaid teabevahendeid;
- selgitab ühiskonnaliikme aktiivset rolli ja vastutust, lähtudes kodanikuaktiivsuse, keskkonnahoiu ning inim- ja kodanikuõiguste olulisusest demokraatlikus ühiskonnas;
- analüüsib enda isiksust, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustustest ühiskonnas;
- mõistab ühiskonnas toimuvate protsesside mõju üksikisikule ning paarisuhete ja peremudelite mitmekesisusele.

1.7. Visuaal- ja helikultuur, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab kunsti ja muusika rolli ja olulisust enese, kogukonna ja ühiskonna toimimises.
- mõtestab visuaal- ja helikultuuri mitmekesisust Eestis ja maailmas, seostades seda ühiskonna ja tehnoloogia muutumisega ajas.
- väljendab end visuaali või heli kaudu loovprojektis, kasutades erinevaid väljendusvahendeid, -tehnikaid ja -vorme.

1.8. kehakultuur, 5,5 EKAPit

Õpiväljundid:

- iseloomustab objektiivselt enda kehalist ja sotsiaalset võimekust ning rakendab tervise edendamiseks erinevaid põhimõtteid ja tegevusi.
- arendab vaimset ja füüsilist tasakaalu, on ennastjuhtiv ning omab pädevusi, mis toetavad terviseteadliku, vaimselt ja füüsiliselt aktiivse inimese kujunemist.
- rakendab teadlikult erinevaid liikumistegevusi ning näeb liikumist ja tantsu kultuuri osana ning iseennast selle kujundajana.
- iseloomustab ennast sportliku eneseväljenduse abil ning kirjeldab oma rolli tervisliku elukeskkonna loojana sotsiaalsest, kultuurilisest või tervislikust taustast sõltumata.
- kavandab enda igapäevast vaimset ja füüsilist töökeskkonda ning tervist toetavat kestlikkuse teed eneseanalüüsi ja eriala valiku toel.

1.9. riigikaitseõpetus, 1,5 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab maailma ja Euroopa sõjaajaloo olulisemate sündmuste vahelisi seoseid, sh seoseid relvastuse arenguga, ning nende sündmuste tagajärgi ja mõju Eesti riigile, ühiskonnale ja inimeste saatusele.
- selgitab külma sõja aegsete ning tänapäevaste sõjaliste kriiside ja relvakonfliktide erinevusi ning mõju rahvusvahelisele julgeolekule.
- selgitab Eesti julgeoleku- ja kaitsepoliitika eesmärgid maailma ja Euroopa julgeoleku kontekstis.
- selgitab Eesti riigikaitse eesmärgid, ülesandeid ja korraldust ning nende seotust teiste ühiskonnaelu valdkondadega, lähtudes Eesti riigikaitse laiaast käsitusest.
- tunneb Eesti Vabariigi kaitsevõime olemust, tähtsust ja selles osalemise võimalusi ning üksikisiku kohustusi, tuginedes vastavatele regulatsioonidele.
- omab ülevaadet riigilise liikumise kujunemisloost, riigikaitse tähtsusest ja riigikaitse Kaitseväes.
- selgitab õiguskaitsele tuginedes relva ja laskemoona ohutu kasutamise põhimõtteid, relva kandmise kultuuri ning relva kasutaja vastutust.
- oskab kasutada topograafilist kaarti ja kompassi etteantud sihtpunkti jõudmiseks.
- on omandanud esimesed esmaabivõtted ja oskab tegutseda õnnetusjuhtumi korral.
- kirjeldab Eestis toimuda võivaid hädaolukordi ja ohte siseturvalisusele elanikkonnakaitse kontekstis ning nendes tegutsemise põhimõtteid indiviidi ja riigi tasandil.

2. Õppekava põhiõpingute moodulite nimetused, õppe maht ja õpiväljundid

2.1. Kõigile suunavalikutele ja spetsialiseerumistele ühised põhiõpingute moodulid:

2.1.1. Oskused eluks ja tööks, 15 EKA Pit

Õpiväljundid:

- püstitab enesearengu eesmärgid, arvestades enda võimeid ja võimalusi ning väärtustades tervislikke eluviise;
- kasutab teadlikult erinevaid õpistrateegiaid ja -viise enda õpitegevuse kavandamisel ja juhtimisel;
- tegutseb seatud eesmärkide saavutamiseks vastutustundlikult nii iseseisvalt kui meeskonna liikmena;
- mõistab ettevõtliku, väärtust loova ja vastutustundliku tegutsemise olulisust nii endale kui ühiskonnale;
- mõistab tööturu toimimise põhimõtteid ja enda arenguvajadusi tööturule sisenemiseks;
- kasutab varasemaid teadmisi, oskusi ja kogemusi igapäevaeluga seonduvate ülesannete lahendamisel;
- korraldab teadlikult oma rahaasju mõistes, et oma hea finantsilise käekäigu eest vastutab vaid tema ise.

2.1.2. Digioskuste arendamine, 5 EKA Pit

Õpiväljundid:

- kasutab digikeskkonnast vajaliku teabe leidmiseks sobivaid infootsingu ja andmehalduse võtteid, hinnates digisisu asjakohasust;
- kasutab info jagamiseks, suhtlemiseks ja koostööks sobivaid digilahendusi, arvestades digikeskkonnas kehtivaid suhtlus- ja käitumisnorme ning küberturvalisuse nõudeid;
- loob ja täiustab digisisu, kasutades sobivaid tööriistu sh tehisintellekti lahendusi vastutustundlikult ning arvestades autoriõiguse põhimõtteid;
- kaitseb oma digiseadet, isikuandmeid, privaatsust ja tervist, rakendades küberturvalisuse ja jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
- lahendab digitehnoloogia kasutamisega seotud probleeme, tuvastades tehnilised tõrked ning valides sobivad lahendused nende likvideerimiseks.

2.1.3. Sissejuhatus kutseõpingutesse, 10 EKAPit

Õpiväljundid:

- kirjeldab käsitööd kui majandusharu lähtudes Eesti kultuuri säilitamise vajadusest;
- kirjeldab käsitöö põhijooni ja arengut tuginedes etteantud allikatele;
- taaskasutab loovalt erinevaid materjale lähtudes materjali eripärast;
- kirjeldab töö- ja keskkonnaohutuse põhimõtteid, hinnates ohutegureid töökeskkonnas kehtiva dokumentatsiooni alusel;
- kirjeldab toote kavandamisel kasutatava dokumentatsiooni ja nende vajalikkust etteantud juhendist lähtuvalt;
- rakendab erinevaid käsitöömeetodeid metalli, puidu, tekstiili, naha, klaasi ja savi töötlemisel etteantud kavandi alusel.

2.1.4. Eesti rahvuslik käsitöö ja selle ajalugu, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- kirjeldab etteantud infoallikaid kasutades Eesti rahvakultuuri kujunemislugu ja selle seoseid kunstiajaloo perioodidega;
- kasutab rahvakunsti alast kirjandust, muuseumi fonde ja erinevaid meediume algallikana töö kavandamisel;
- kasutab rahvakunsti alast kirjandust, muuseumi fonde ja erinevaid meediume algallikana töö kavandamisel;
- kirjeldab Eesti 20.-21. sajandi erinevate käsitööliikide arengulugu ja tähtsamaid käsitöölisi tuginedes etteantud allikatele;
- võrdleb professionaalse käsitöö ja hobitegevuse erijooni kaasajal vastavalt ülesandele.

2.1.5. Pärandihoid ja ringmajandus, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- kirjeldab pärandihoiu vajadust kultuuri- ja käsitööpärandi säilitamisel vastavalt ülesandele;
- selgitab ülesande alusel õigusaktidega seatud nõudeid rahvusliku käsitöö-ja kultuuripärandi säilitamisele;
- kirjeldab ringmajanduse põhimõtteid ning rakendatavust käsitööpärandi säilitamisel vastavalt ülesandele;
- konserveerib esemeid rakendades tagasipööratava konserveerimise põhimõtteid;
- loob erinevatest materjalidest tooteid kasutades ringmajanduse põhimõtteid. kasutab ringmajanduse põhimõtteid erinevatest materjalidest toodete loomisel vastavalt ülesandele.

2.1.6. Kavandamine ja kujutamine, 15 EKAPit

Õpiväljundid:

- kirjeldab traditsioonilise käsitöö ajaloolisi kujunduse põhimõtteid materjalide ja tehnoloogiate arengut tuginedes etteantud allikatele;
- kasutab kompositsiooni ja värvusõpetuse põhitõdesid vastavalt ülesandele;
- kujutab kolmemõõtmelisi esemeid graafiliselt, kasutades ruumilise kujutamise võtteid ja perspektiivi joonistamise aluseid;
- kujutab esemeid ja keskkonda vastavalt ülesandele värvide abil andes edasi erinevaid materjale ja fakte;
- kujundab toote vastavalt ülesandele disainmõtlemisskeemi etappe järgides;
- pildistab tooteid eesmärgipäraselt sise- ja välistingimustes, erinevates valgustingimustes, rakendades tehnilisi ja kunstilisi oskuseid.

2.1.7. Käsitööettevõtlus, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab äriühingut lähtudes iseenda eeldustest ja oskustest ning keskkonna toetavatest ja piiravatest teguritest;
- mõistab kaubamärgi olemust ja rakendab omandatud teadmisi oma kaubamärgi loomisel;

- kavandab loovusel, oskusel või andel põhinevast loomingulisest ideest toote või teenuse ja selle turundustegevused.

2.1.8. Praktika, 25 EKAPit

Õpiväljundid:

- planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist;
- tutvub ettevõtte töökorralduse ja sisekorraeeskirjadega ning seadmete kasutus- ja ohutusjuhenditega lähtudes praktika eesmärkidest;
- täidab juhendamisel ja iseseisvalt praktikaettevõttes juhendaja määratud tööülesandeid lähtudes praktika eesmärkidest;
- arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust suheldes ettevõtet külastavate klientidega;
- reflekteerib iseseisvalt oma kutsealast tegevust ettevõttes lähtuvalt praktika eesmärkidest, tegevus- ja ajakavast.

2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht tekstiilitöö ja nahatöö suunal:

2.2.1. Tekstiili- ja nahatoodete valmistamise alusoskused, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb õmblemises kasutatavaid tingmärke, ühendusõmblusi, palistusi ja kantimisviise, nende kasutusala ja töövõtteid;
- tunneb põhilisi õmblemises kasutatavaid töövahendeid ja materjale, nende omadusi ja kasutusvõimalusi tekstiilist ja nahast esemete valmistamisel;
- kavandab joonistades eseme kombineerides erinevaid tekstiil või nahkkäsitöö tehnikaid arvestades materjali eripära, värvusõpetuse ning kavandamise põhimõtetega;
- koostab kirjalikult kavandi- ja tööjoonise põhjal töö käigu ja tööülesande täitmiseks võimaliku aja- ning materjalikulu;
- valmistab ette töökoha, materjalid, õmblusmasina ja õmblemise abivahendid;
- õmbleb kombineeritud tehnikates lihtsalõikelisi esemeid.

2.2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel tekstiilitöö:

2.2.2.1. Tekstiilipärand, tekstiilid ja ringmajandus, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb tekstiiltoodete ja rõivaste tootearendusprotsessi;
- tunneb toodete vastupidavuse ja kvaliteedi hindamise erinevaid meetodeid, norme ja standardeid;
- kasutab oma praktilistes töodes tekstiiltoodete korduskasutuse ja ringlussevõtu võimalusi;
- tunneb Eesti rahvarõivaste kujunemislugu, eristab neid piirkondade järgi ja teab meeste, naiste ning laste rõivakomplekti põhiosi.

2.2.2.2. Kangastelgedel kootud esemete valmistamine, 8 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb Eesti kangakudumise traditsioone, kompositsioonivõtteid ja värve;
- kavandab kavandamise põhimõtteid arvestades elektroonselt eseme ning tööjoonise vastavalt valitud materjalile ja sidusele;
- kavandab kavandamise põhimõtteid arvestades elektroonselt eseme ning tööjoonise vastavalt valitud materjalile ja sidusele;
- teab sobivaid materjalide varumise võimalusi ja hoiustamise nõudeid;
- teab kangastelgede osi ja kangakudumise abivahendeid;
- planeerib kirjalikult tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks võimaliku aja- ja materjalikulu;
- koob liht-, liitsidustes kangaid kasutades sobivat materjali ja tehnoloogiat.

2.2.2.3. Silmuskootud esemete valmistamine, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab Eesti silmuskudumise traditsioone, mustreid ja kasutatavaid värve;
- koob põhi- ja tuletatud silmustega vastavalt mustriskeemile lihtsamaid koepindu;
- kavandab eseme vastavalt materjalile ja valitud tehnoloogiale arvestades värvusõpetuse ja kavandamise põhimõtteid;
- valmistab silmuskootud esemeid.

2.2.2.4. Heegeldatud esemete valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab Eesti heegeldamise traditsioone, kasutatavaid mustreid ja värve;
- heegeldab põhi- ja tuletatud silmustega vastavalt mustriskeemile;
- kavandab eseme vastavalt materjalile ja valitud tehnoloogiale arvestades värvusõpetuse ja kavandamise põhimõtteid;
- valmistab heegeldatud esemeid.

2.2.2.5. Tikitud esemete valmistamine, 7 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab tikkimise traditsioone ning levinumate Eesti etnograafiliste tikandite mustri- ja värvilahendusi ning tikkimispisteid;
- tikib ühe- ja kaherealisi põhipisteid ning pilusid;
- kavandab eseme vastavalt materjalile ja valitud tehnoloogiale arvestades värvusõpetuse ja kavandamise põhimõtteid;
- tikib sobivat tehnoloogiat kasutades kavandi või tööjoonise alusel esemeid.

2.2.2.6. Materjaliõpetus, 2 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab põhilisi looduslikke, tehis- ja sünteetilisi kiude ning nende omadusi, rahvusvahelisi hooldustingmärke;
- koostab käsitöötootele hooldusjuhendeid;
- teab villa tööstuslike ja käsitsi töötlemise etappe;
- omab ülevaadet tekstiilmaterjalide varumise võimalustest ja hoiustamise nõuetest, tekstiilesemete viimistlemisest, hooldamisest ja hoiustamisest lähtuvalt toorainest ja tehnoloogiast ning võimalikest kahjustavatest teguritest;
- värvib käsitöönduslikult kangaid ja lõngu kasutades looduslikke või sünteetilisi värve.

2.2.2.7. Vööd ja paelad, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet Eesti vööde ning paelte kasutus- ja valmistamistraditsioonidest;
- erinevaid tehnoloogiaid kasutades valmistab vöösid ja paelu.

2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht tarbe- ja kunstkeraamika eesmete valmistamise ja klaasesemete valmistamise suunal:

2.3.1. Klaasi ja keraamika esemete kavandamise alusoskused, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- rakendab geomeetriliste kujundite joonistamisel perspektiivi kujutamise võtteid;
- mõistab kompositsiooni põhialuseid, rakendades teoreetilisi teadmisi praktilises töös;
- mõistab värvusõpetuse põhitõdesid ja rakendades teoreetilisi teadmisi praktilises töös;
- tunneb fotoaparaadi olulisemaid funktsioone;
- pildistab kolmemõõtmelisi esemeid.

2.3.2. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel tarbe- ja kunstkeraamika eesmete valmistamine:

2.3.2.1. Keraamika esemete valmistamise põhialused, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet maailma keraamika ajaloost ja Eesti kaasaegsest professionaalsest keraamikast;

- mõistab savimasside ja glasuuride markeeringut, teades nende liigitust, omadusi, hankimise võimalusi;
- varub esemete valmistamiseks sobivad ja vajalikud materjalid arvestades nende hoiustamise tingimustega;
- tunneb keraamika töökojas kasutatavaid seadmeid ja töövahendeid;
- mõistab keraamika töökojas ohutusnõuete järgimise ja isiklike kaitsevahendite kasutamise vajadust ning keskkonnasäästliku toimimise põhimõtteid.

2.3.2.2. Materjaliõpetus, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab savide keemilist koostist ja füüsikalisi omadusi ning savimineraalide tekkimise protsessi;
- teab savimasside valmistamise põhimõtteid ning savide põhilisi lahjendajaid ja sulandajaid madal- ja kõrgkuumuses;
- teab savimaagi töötlemise etappe, puhastab savimaagi, valmistab savimassi ja põletusproovid ning määratleb ja dokumenteerib savi omadused;
- tunneb keraamikas kasutatavaid värvivaid aineid ja nende toimet, värvib savimasse ja glasuure ohutusnõudeid järgides;
- teab madal- ja kõrgkuumuse glasuuride sulandajaid, nende põhilisi tooraineid, toidunõudele sobivaid ja mittesobivaid glasuure, valmistab retsepti järgi glasuure, järgides tööohutusnõudeid;
- mõistab keraamika põletusprotsessi, ahju inventari korrashoiu vajadust, pakkimise ning juhtimispuldi töö- ja programmeerimise põhimõtteid.

2.3.2.3. Savitombust vormimise teel esemete valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- kavandab savitombust vormimise tehnikas erinevaid esemeid, lähtudes primitiivkeraamikast;
- tunneb savitombust vormimiseks sobivate omadustega madalkuumuse savimasse ning nende varumise võimalusi ning hoiustamise tingimusi;
- tööprotsessist lähtudes valmistab ette töökoha ja materjalid ning töövahendid;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kulu, arvestades tööde hulga;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel erinevates viimistlus- ja kaunistusviisides esemed, järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid ja käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid.

2.3.2.4. Ribatehnikas esemete valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- koostab primitiivkeraamika esemete põhjal tööjoonise ribatehnikas keraamika valmistamiseks;
- tunneb ribatehnikas vormimiseks sobivate omadustega madalkuumuse savimasse ning nende varumise võimalusi ning hoiustamise tingimusi;
- valmistab tööprotsessist lähtudes ette töökoha ja materjalid ning töövahendid;
- planeerib tööülesande täitmiseks tööde järjekorra, selleks kuluva aja ning materjali kulu;
- valmistab kavandi või tööjooniste alusel ribatehnikas esemeid järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid ja käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid.

2.3.2.5. Saviplaaditehnikas esemete valmistamine, 3 EKAPit

Õpiväljundid:

- kavandab saviplaadist vormimise tehnikas erinevaid tahulisi esemeid ja valmistab lõiked, arvestades savi kahanemisega;
- teab saviplaadi tehnikaks sobivate omadustega kõrgkuumuse savimasse, varub sobiva savi ja hoiustab nõuetekohaselt;
- tunneb tööprotsessi ja sellest lähtudes valmistab ette töökoha ja materjalid, seab töökorda töövahendid ja seadmed;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja ja materjali kulu, arvestades tööde hulga;

- valmistab kavandi või tööjoonise alusel saviplaadi tehnikas erinevaid esemeid, järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, tööohutusnõudeid ja käsitöömeistri kutse-eetikat.

2.3.2.6. Savilehetehnikas esemete valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- kavandab savilehest vormimise tehnikas erinevaid esemeid;
- valmistab valminud kavandi põhjal lõiked savi kahanemisega arvestades;
- teab savilehe tehnikaks sobivate omadustega savimasse;
- varub sobiva savi ja hoiustab nõuetekohaselt;
- tunneb tööprotsessi ja vastavalt sellele valmistab ette töökoha, töövahendid ja materjalid ning seadmed;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kulu, arvestades tööde hulga ja toodete kogusega; eetika ja tööohutuse nõudeid.

2.3.2.7. Savi treimine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab treimiseks sobivate omadustega savimasse, varub sobiva savi ja hoiustab nõuetekohaselt;
- teab ja varub treimiseks sobivate omadustega savimasse;
- kavandab erineva vormiga treitavad esemed koostades tööjoonised ning arvestades savi kahanemisega;
- tunneb tööprotsessi ja vastavalt sellele valmistab ette töökoha ja materjalid, töövahendid ja seadmed;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kulu, arvestades tööde hulgaga;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel treimistehnikas erineva vormiga esemeid, järgides tööprotsessi, ergonoomilisi töövõtteid ning säästlikku materjali kasutamist, käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutusnõudeid.

2.3.2.8. Üheosalise kipsvormi valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- valmistab tööjoonise alusel savist mudeli kipsvormi võtmiseks;
- teab kipsi omadusi ja erinevaid kipsi liike;
- varub vormi võtmiseks sobiva kipsi ning hoiustab nõuetekohaselt;
- valmistab ette töökoha ja töövahendid tööprotsessist lähtuvalt;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kulu, arvestades tööde ja toodete hulgaga;
- võtab erinevatest savimudelitest üheosalisi kipsvorme, järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist, käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutusnõudeid.

2.3.2.9. Üheosalise kipsvormi abil paljundamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb kipsvormiga saviesemete paljundamise kahte viisi;
- kasutab elektrolüüte savilobri reguleerimisel;
- nimetab valu- ja toppimismeetodil paljundatavate saviesemete valmistamiseks sobivate omadustega savimasse;
- vastavalt valumassiga töötamise protsessile valmistab ette töökoha ja valusavi järgides tööohutusnõudeid;
- vastavalt kipsvormiga toppimismeetodil keraamiliste esemete paljundamise tööprotsessile valmistab ette töökoha ja savimassi, järgides tööohutusnõudeid;
- planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kulu, arvestades tööde hulgaga;
- valmistab tööülesande alusel saviesemeid kipsvormi abil toppimis või valumeetodil, järgides säästlikku materjali kasutamist, käsitöömeistri kutse-eetika ja tööohutusnõudeid.

2.3.3. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel klaasesemete valmistamine:

2.3.3.1. Klaasi kuumtöötlus, 10 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb klaasipuhumises kasutatavaid seadmeid, tööriistu ja vahendeid, nende töö- ja hooldamise põhimõtteid;
- mõistab etteantud tööjoonisest lähtuvalt tööprotsessi tegevuste järjestust;
- mõistab klaasipuhumise kuumtöötlustehnika protsessi töökäiku ja klaasi omadustest lähtudes kuuma klaasiga töötamise põhimõtteid;
- modelleerib kuuma klaasi;
- töötab klaasipuhumise assistendina.

2.3.3.2. Klaasi külm töötlus, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab klaastoodete põhilisi külm töötlustehnikaid, nende kasutamisel valdkondi, tööks vajalikke seadmeid ja masinaid;
- tunneb klaasi külm töötluskoja masinaid ja tööpinke, ning nende kasutamise põhimõtteid;
- viimistleb külm töötlustehnikas puhutiste põhjasid ja servi.

2.3.3.3. Kuumliidete lisamine, 9 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb erinevat tüüpi kuumliiteid;
- planeerib kuumliidete lisamise tööprotsessi käiku, tööde järjekorra vastavalt kavandile või tööjoonisele;
- mõistab värvilise klaasi kasutamise põhimõtteid ja hoiustamise tingimusi;
- assisteerib klaasipuhujat puhutistele erinevate funktsioonidega, värvuseta ja värviliste, kuumliidete lisamist.

2.3.3.4. Klaasi vabapuhumine, 10 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab klaasi vabapuhumise tööprotsessi ülesehitust, põhilisi töövõtteid ning tulenevat etteantud kavandist või tööjoonisest tööde järjekorda;
- valmistab vabapuhumise teel korrektse kujuga erinevaid klaasist puhutisi.

2.4. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht puitsemete valmistamise suunal:

2.4.1. Puitsemete valmistamise alusoskused, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab erinevaid puiduliike, nende määramise tunnuseid ning struktuurseid osi;
- teab erinevaid toormaterjalide langetustavasid, varumise põhimõtteid, hanke võimalusi, seadusest tulenevaid puiduvarumise õigusi ja tingimusi;
- teab puiduvigu ja nende kasutamise ning vältimise võimalusi, puidukaitset mehaaniliste-, seen- ja putukakahjustuste puhul ja tunneb looduslikke ning sünteetilisi puidukaitsevahendeid, nende kasutus- ja säilitamismõtteid;
- kasutab ohutult ning otstarbekalt tööks vajalikke käsitööriistu ja seadmeid puidu töötlemisel;
- valmistab puidust lihtsamaid esemeid, järgides etteantud tööjoonist või kavandit, hinnates oma töö kvaliteeti ja analüüsides valminud eseme tehnilisi omadusi.

2.4.2. Valitavad põhiõpingute moodulid spetsialiseerumisel puitsemete valmistamine:

2.4.2.1. Tervikpuu esemete valmistamine, 7 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet tervikpuust esemete esemegruppidest, kasutamisest, valmistamise traditsioonidest ja viisidest, materjalidest ja töövahenditest, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- valib ja varub tervikpuu esemete valmistamiseks sobivad materjalid, lähtudes materjali füüsikalistest, keemilistest, tehnoloogilistest ning vormilistest omadustest, käsitsi või mootorsaaga, hoiustab nõuetekohaselt, järgib töötades keskkonnanahoiu-, langetamise- ja töökaitse nõudeid;

- valmistab ette töökoha vastavalt tervikpuu esemegrupile, valib vastava tehnoloogia, töövahendi ja seadmed; Planeerib kavandi alusel tööde järjekorra, arvutab tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ja materjalikulu lähtuvalt esemete iseloomust ja hulgast;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel tervikpuust erinevaid esemeid, kirjab ning viimistleb nõuetekohaselt, järgides tööde järjekorda, säästlikku aja ja materjali kasutamist, tööohutus- ja käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid, hoiab oma töökoha töötamisel ja töö lõppedes korras;
- teab tervikpuust eseme hooldamise- ja renoveerimise tehnikaid ning uute ja vanade materjalide omavahelist kokkusobivust ning vajadusel parandab kulunud esemeid valides selleks sobivad renoveerimise- ja hooldamise tehnikaid;
- töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab asjakohaseid isikukaitsevahendeid.

2.4.2.2. Laudnõude valmistamine, 7 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet laudnõude esemete esemegruppidest, kasutamisest, valmistamise traditsioonidest ja viisidest, materjalidest ja töövahenditest, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- valib ja varub laudnõude esemete valmistamiseks sobivad materjalid, lähtudes materjali füüsikalistest, keemilistest ja tehnoloogilistest omadustest, käsitsi või mootorsaega, hoiustab nõuetekohaselt, järgib töötades keskkonnahoiu-, langetamise- ja töökaitse nõudeid;
- valmistab ette töökoha vastavalt laudnõude esemegrupile, valib vastava tehnoloogia, töövahendi ja seadmed;
- planeerib kavandi alusel tööde järjekorra, arvutab tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ja materjalikulu lähtuvalt esemete iseloomust ja hulgast;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel laudnõudest erinevaid esemeid, kirjab ning viimistleb nõuetekohaselt, järgides tööde järjekorda, säästlikku aja ja materjali kasutamist, tööohutus- ja käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid, hoiab oma töökoha töötamisel ja töö lõppedes korras;
- teab laudnõu eseme hooldamise- ja renoveerimise tehnikaid ning uute ja vanade materjalide omavahelist kokkusobivust ning vajadusel parandab kulunud esemeid valides selleks sobivad renoveerimise- ja hooldamise tehnikaid;
töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab asjakohaseid isikukaitsevahendeid.

2.4.2.3. Painutamistööd, 7 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet painutatud esemete esemegruppidest, kasutamisest, valmistamise traditsioonidest ja viisidest, materjalidest ja töövahenditest, kasutab erialast sõnavara ka võõrkeeles;
- valib ja varub painutatud esemete valmistamiseks sobivad materjalid, lähtudes materjali füüsikalistest, keemilistest ja tehnoloogilistest omadustest, käsitsi või mootorsaega, hoiustab nõuetekohaselt, järgib töötades keskkonnahoiu-, langetamise- ja töökaitse nõudeid;
- valmistab ette töökoha vastavalt painutatud esemegrupile, valib vastava tehnoloogia, töövahendi ja seadmed;
- planeerib kavandi alusel tööde järjekorra, arvutab tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ja materjalikulu lähtuvalt esemete iseloomust ja hulgast;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel painutatud erinevaid esemeid, kirjab ning viimistleb nõuetekohaselt, järgides tööde järjekorda, säästlikku aja ja materjali kasutamist, tööohutus- ja käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid, hoiab oma töökoha töötamisel ja töö lõppedes korras;
- teab painutatud eseme hooldamise- ja renoveerimise tehnikaid ning uute ja vanade materjalide omavahelist kokkusobivust ning vajadusel parandab kulunud esemeid valides selleks sobivad renoveerimise- ja hooldamise tehnikaid;
- töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab asjakohaseid isikukaitsevahendeid.

2.4.2.4. Tappseotiste valmistamine, 7 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet seotiste liikidest, nende kasutuskohtadest, valmistamise traditsioonidest, viisidest, materjalidest ja töövahenditest kasutab erialast sõnavaraka võõrkeeles;
- valib ja varub tappseotiste valmistamiseks sobivad materjalid füüsilikest, keemilistest ja tehnoloogilistest omadustest lähtuvalt, hoiustab nõuetekohaselt;
- valmistab ette töökoha vastavalt seotiste valmistusviisile, valib vastava tehnoloogia, töö- ja abivahendid ning seadmed;
- planeerib kavandi alusel tööde järjekorra, mõistab tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ja materjalikulu arvestamise vajadust lähtuvalt esemete iseloomust ja hulgast;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel tappseotistega erinevaid esemeid, kirjab ning viimistleb nõuetekohaselt, järgides tööde järjekorda, säästlikku aja ja materjali kasutamist, tööohutus- ja käsitöömeistri kutse-eetika nõudeid, hoiab oma töökoha töötamisel ja töö lõppedes korras;
- teab seotiste hooldamise- ja renoveerimise tehnikaid ning uute ja vanade materjalide omavahelist kokkusobivust ning vajadusel parandab kulunud esemeid valides selleks sobivad renoveerimise- ja hooldamise tehnikaid;
- töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab asjakohaseid isikukaitsevahendeid.

2.4.2.5. Punumistööd, 7 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet punutud esemete arenguloost ja esemegruppidest, kasutamisest, valmistamise traditsioonidest ja viisidest, puitmaterjalidest ja töövahenditest;
- teab punumiseks sobivaid puitmaterjale, valib ja varub neid vastavalt tööiseloomule järgides keskkonnanahoiu põhimõtteid, valmistab materjalid tööks ette ja hoiustab vastavalt püstitatud tööülesandele;
- punub kavandi või tööjoonise alusel erinevaid esemeid kasutades looduslikke materjale, erinevaid punumisviise ja viimistleb punutised nõuetekohaselt, kasutab ratsionaalseid ja ohutuid töövõtteid, hoiab oma töökoha töötamisel ja töö lõppedes korras;
- töötab ennast ja keskkonda säästvalt, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, kasutab asjakohaseid isikukaitsevahendeid.

3. Õppekava valikõpingute moodulite nimetused, õppe maht ja õpiväljundid

3.1. Üldpädevusi arendavad valikõpingute moodulid:

3.1.1. Ettevõtlusõpe, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab äri võimalusi, lähtudes iseenda eeldustest ja oskustest ning keskkonna toetavatest ja piiravatest teguritest;
- kavandab turundustegevused äriidees kirjeldatud tootele, tarbijale ja turutingimustele;
- mõistab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid, lähtudes õigusaktidest ja heast tavast;
- kavandab ettevõtlustegevuse õpitavas valdkonnas, lähtudes äriideest ja ettevõtluskeskkonnast;
- kavandab loovusel, oskusel või andel põhinevast loomingulisest ideest toote või teenuse.

3.1.2. Riigikaitse välilaager, 1,5 EKAPit

Õpiväljundid:

- rajab meeskonna liikmena nõuetekohase välilaagri, kasutades olemasolevaid vahendeid ja allüksuse varustust ning järgides etteantud reegleid ja keskkonnasäästlikkuse põhimõtteid, käitub välilaagri ajal vastavalt kehtestatud reeglitele;
- orienteerub maastikul kompassi ja topograafilise kaardi abil;
- oskab anda esmaabi ja transportida kannatanut välitingimustes;

- juhul kui välilaagris on võimalik läbi viia laskeõpet lasketiirus, siis: käsitseb juhendaja kontrolli all tsiviil- või mittesõjarelva ja laskemoona, järgides etteantud nõudeid ja ohutuseeskirju.

3.2. Täiendavad üldharidusõpingud:

3.2.1. Akadeemiline eesti keel, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- väljendub ladusalt ja normipäraselt nii suulises kui kirjalikus suhtluses, koostades sidusaid tekste ning kirjutades akadeemilisi tekste (nt ettekanne, essee, arutlev artikkel) vastavalt eesti keele normidele;
- analüüsib ja tõlgendab tekste (sh auditiivseid, visuaalseid ja multimodaalseid), teeb üldistusi ja järeldusi;
- kasutab tekstide loomisel asjakohaseid allikaid, tunneb viitamise põhimõtteid;
- osaleb aruteludes, põhjendab seisukohti ja teeb koostööd

3.2.2. Struktuur ja juhus, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- lahendab matemaatilisi ja elulisi probleemülesandeid, rakendades algebralisi teadmisi ning arvutamise- ja teisendamisevõtteid;
- kasutab logaritmilisi ja eksponentsiaalseid seoseid, lahendades vastavaid võrrandeid ja ülesandeid;
- süstematiseerib andmeid, kasutades erinevaid statistilisi meetodeid.

3.2.3. Muutuste ja seoste maailm, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- tõlgendab funktsiooni graafikut, tuginedes selle erinevatele esitusviisidele;
- rakendab funktsiooni tuletist funktsiooni omaduste uurimisel ning ekstreemumülesannete lahendamisel, kasutades sobivaid meetodeid;
- analüüsib trigonomeetriliste funktsioonide omadusi ja graafikuid, tuginedes erinevatele esitusviisidele;
- rakendab trigonomeetriliste võrrandite lahendamisel analüütilisi ja graafilisi meetodeid kasutades valemeid ja teisendusi;
- koostab funktsiooni graafikule puutuva võrrandi, kasutades tuletist.

3.2.4. Matemaatika kolmemõõtmelises ruumis, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- lahendab tasandiliste kujunditega seotud ülesandeid kasutades geomeetrilisi seoseid;
- lahendab tasandilisi ja ruumilisi probleeme, rakendades vektorarvutust;
- mudeldab ruumigeomeetria ülesandeid kasutades valemeid, jooniseid ja ruumigeomeetria seoseid;
- leiab joone võrrandi ja määrab tasandil sirgete vastastikused asendeid kasutades vastavaid võrrandeid;
- kasutab Newton–Leibnizi valemit pindala ja ruumala arvutamiseks, rakendades määratud integraali.

3.2.5. Võõrkeel iseseisvale keelekasutajale tasemel B2, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab eri tüüpi kuulamis- ja lugemistekstide tähendust ja konteksti nii tuttavatel kui vähem tuttavatel teemadel;
- loob eri liiki kirjalikke ja suulisi tekste arvestades nende eesmärki ja vorminõudeid;
- suhtleb iseseisva keelekasutajana erinevates suhtlussituatsioonides, vahendades infot enesekindlalt ja struktureeritult nii kõnes kui kirjas;

- loob toetava ja kaasava suhtluskeskkonna nii kirjalikus kui suulises suhtluses, kohandades keelekasutust olukorra ja sihtgrupi järgi.

3.2.6. Võõrkeel edasijõudnutele tasemel C1, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab eri tüüpi pikemaid, keerukaid kuulamis- ja lugemistekste vähem tuttavatel ja abstraktsetel teemadel;
- loob eri liiki kirjalikke ja suulisi tekste, arvestades nende eesmärgi ja järgides vorminõudeid;
- suhtleb edasijõudnud keelekasutajana erinevates suhtlussituatsioonides, vahendades infot spontaanselt ja struktureeritult nii kõnes kui kirjas;
- loob toetava ja kaasava suhtluskeskkonna nii kirjalikus kui suulises suhtluses, kohandades keelekasutust olukorra ja sihtgrupi järgi.

3.3. Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid, mida saavad valida kõik suunad:

3.3.1. Täiendav praktika, 10 EKAPit

Õpiväljundid:

- planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist;
- tutvub ettevõtte töökorralduse ja sisekorraeskirjadega ning seadmete kasutus- ja ohutusjuhenditega lähtudes praktika eesmärkidest;
- täidab juhendamisel ja iseseisvalt praktikaettevõttes juhendaja määratud tööülesandeid lähtudes praktika eesmärkidest;
- arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust suheldes ettevõtet külastavate klientidega;
- reflekteerib iseseisvalt oma kutsealast tegevust ettevõttes lähtuvalt praktika eesmärkidest, tegevus- ja ajakavast.

3.4. Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid spetsialiseerumisel tekstiilitöö

(valikõpingutest 3.4.1, 3.4.2 ja 3.4.3 on õpilasel kohustus valida vähemalt üks tulenevalt kutsestandardist):

3.4.1. Masinkootud esemete valmistamine, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab põhilisi masinkudumises kasutatavaid materjale ja töövahendeid;
- almistab ette töökoha, kudumismasina ja selle abivahendid;
- koob tehnoloogiliselt õigesti põhiplaadil erinevate töövõtetega lihtsalõikelisi esemeid ning kahe plaadiga soonikut ja ringset kudet;
- valmistab kirjatud koe mustreid;
- kasutab mustrikaarte;
- koostab lõike järgimiseks skeemi, eseme või kavandi põhjal töö käigu ja tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ning materjalikulu;
- koob sobivat tehnoloogiat ja ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid kasutades kavandi või tööjoonise alusel kvaliteedinõuetele vastavaid lihtsalõikelisi esemeid ühendades masinal kootud detaile käsitsi või õmblusmasinal;

3.4.2. Vilditud esemete valmistamine, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- valmistab juhendi järgi käsitsi kuivviltimistehnikas esemeid, arvestades materjali eripära, kombineerib erinevaid kuiv- ja märgviltimistehnikaid;
- koostab kavandi ja tööjoonise esemete valmistamiseks vastavalt materjalile ja valitud tehnoloogiale arvestades värvusõpetuse ja kavandamise põhimõtteid;
- valmistab juhendi järgi nii käsitsi kui ka masinat kasutades märgviltimistehnikas tasapindseid ja ruumilisi esemeid arvestades materjalide eripära ning nende omavahelise sobivusega kasutades sobivaid abivahendeid ja kombineerides erinevaid kiudusid ja kangaid ning kuiv- ja märgviltimistehnikaid;

- viimistleb valminud esemed kasutades sobivaid viimistlusvõtteid ja vahendeid;
- määrab vilditud esemete valmistamisel kasutatud tehnikaid ja materjale.

3.4.3. Masintikitud esemete valmistamine, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab masintikkimise materjale ja töövahendeid;
- seadistab tikkimisseadmega varustatud universaalõmblusmasina;
- kasutab tikkimiseks Premier+ Embroidery System või mõne muu programmi valmisfaile korrigeerides neid vastavalt masina võimalustele ning valmiva eseme otstarbele ning omadustele;
- koostab masintikandiga kaunistatud eseme valmistamiseks tööjoonise ja valib sobiva tikkimistehnika;
- tikib valmisfaile kasutades tikkimisseadmega varustatud universaalõmblusmasinaga kasutades spetsiaalseid tikkimisniite, tugikangaid ja abivahendeid arvestades nende omavahelise sobivusega;

3.4.4. Arhailises tekstiilitehnikas esemete valmistamine, 3 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet Eesti muinaskultuurist ja arhailistest tekstiiltehnikatest;
- teab arhailiste tekstiiltehnikate tehnoloogiaid;
- valmistab nõeltehnikas erinevaid esemeid kavandi või tööjoonise alusel, valides sobivad materjalid ja töövahendid ning kasutades sobivaid pärandtehnoloogilisi töö- ja viimistlusvõtteid;
- valmistab metallspiraalidega erinevaid rõivakaunistusdetalle ja aksessuaare kavandi või tööjoonise alusel, valides sobivad materjalid ja töövahendid ning kasutades sobivaid pärandtehnoloogilisi töö- ja viimistlusvõtteid.

3.4.5. Etnograafiliste nahast kottide ja taskute valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet Eesti etnograafilistest nahast kottidest ja taskutest;
- tunneb kottide ja taskute valmistamisel kasutatud materjale;
- oskab käsitleda etnograafiliste kottide valmistamisel kasutatud põhilisi töövõtteid;
- oskab kavandi põhjal valmistada lihtsamaid etnograafilisi nahast kotte ja taskuid.

3.4.6. Lapitehnikas esemete valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- koostab ülesande põhjal kirjaliku ülevaate Eesti muuseumide tekstiilikogudes säilitatavatest lapitehnikas valmistatud esemetest, kasutab erialaseid infoallikaid, vormistab ülevaate kirjalikult kasutades erialast sõnavara;
- kasutab lapitehnika lihtsamaid töövõtteid;
- koostab eseme kavandi, tööjoonise ja töökäigu vastavalt eseme materjalile ja valitud tehnoloogiale arvestades värvusõpetuse ja kavandamise põhimõtteid;
- valib kavandi ja tööjoonise põhjal vastava tehnoloogia ning töövahendid, tarvikud ja materjalid, arvestades kasutatavate kangaste venivust ja materjalide omadusi;
- õmbleb sobivat tehnoloogiat kasutades kavandi või tööjoonise alusel lihtsamaid lapitehnikas esemeid kasutades ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid ning järgdes säästliku materjalikasutuse ja keskkonna hoidmise põhimõtteid.

3.4.7. Tekstiilide ja rõivaste ümbertöötlemine ja taaskasutus, 3 EKAPit

Õpiväljundid:

- disainib ja töötleb ümber tekstiilist esemeid ja rõivaid nende taaskasutuseks ja eluea pikendamiseks;
- esitleb vähemalt kahte taaskasutusmaterjalist toodet, kus on kasutatud parandus ja erinevaid tekstiilkäsitöö tehnoloogiaid selgitades erialast sõnavara kasutades tehtud muudatust.

3.4.8. Sachiko ja boro tehnikas esemete valmistamine, 3 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet sachiko ja boro tehnikast;
- valmistab sachiko ja boro tehnikat kasutades taaskasutusmaterjalist vähemalt kaks eset;

3.4.9. Omaloominguliste mänguasjade valmistamine, 3 EKAPit

Õpiväljundid:

- kavandab tekstiilist omaloomingulise mänguasja arvestades värvusõpetuse ning kompositsiooni põhimõtete ning käsitöölise kutse-eetikaga;
- valmistab vastavalt kavandile ja tööjoonisele vähemalt kaks tekstiilist omaloomingulist mänguasja kombineerides erinevaid tehnikaid ja materjale ning arvestades mänguasjale kehtivate ohutusnõuetega;

3.4.10. Rõivaste konstrueerimine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab figuuri eripäradega arvestava rõivastumise põhimõtteid;
- võtab figuurilt mõõdud;
- kohandab põhilõike võetud mõõtude järgi;
- konstrueerib mõõtude järgi lihtsamate rõivaesemete (seelik, tuunika) põhilõikes lisades vajadusel lõikele moekohaseid tuletisi;
- valmistab konstrueeritud põhilõike järgi proovimudeli ning selle järgi eseme viies eelnevalt läbi rõivaproovi koos analüüsi ja vigade parandusega;

3.4.11. E-portfoolio koostamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab esitlusmapi koostamise põhimõtteid;
- pildistab oma töid tööteldes fotofaile ja kasutades fotosid oma tööde esitlemisel;
- vormistab oma tekstiilkäsitöödest loomingulise esitlusmapi elektrooniliselt.

3.4.12. Kangastelgedel kootud esemete valmistamine kasutades WeavePoint arvutiprogrammi, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- koostab eseme kudumiseks kavandi ja tööjoonise mõõtkavas vastavalt valitud materjalile ja sidusele arvestades värvusõpetuse ning kompositsiooni põhimõtetega kasutades WeavePoint arvutiprogrammi;
- koob esemeid WeavePoint arvutiprogrammis koostatud kavandit ja tööjoonist kasutades.

3.5. Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid spetsialiseerumisel klaasesemete valmistamine:

3.5.1. Klaasist esemete dekoreerimine, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab klaastoodete põhilisi dekoreerimistehnikaid, nende kasutamisvaldkondi;
- dekoreerib vastavalt etteantud juhendile klaastoote, valides selleks vajalikud masinad, materjalid ja tarviku järgides säästliku materjalikasutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid;
- teostab erinevaid dekoreerimistehnikaid kasutades klaastoodetele dekoori eelevalt koostatud kavandi alusel.

3.5.2. Klaasist esemete valmistamine vormi puhudes, 9 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb vormipuhumise põhimõtteid, vormide valmistamise materjale ja valmistamise põhimõtteid;
- koostab vormipuhutud klaasesemete kavandeid ja vormijooniseid;
- valmistab kavandi ja vormijoonise järgi kipsvormi;
- valmistab vormipuhumise tehnikas klaasesemeid, katsetades ka erinevaid eksperimentaalseid vormimaterjale;
- esitleb enda kavandatud vormipuhumise teel valminud töid kasutades erialast sõnavara eesti ja inglise keeles.

3.5.3. Klaasist puhutiste valmistamine kuumtöötlusega, 9 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab klaasipuhumise kuumtööstlustehnika protsessi töökäiku ja klaasi omadustest lähtudes kuuma klaasiga töötamise põhimõtteid;
- modelleerib kuuma klaasi;
- töötab meeskonnaliikmena olles klaasipuhumise assistent.

3.5.4. Klaasist esemete külm töötlus, 9 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab etteantud tööjuhendis esitatud teavet ja tööprotsessi ülesehitust, valib vastavalt sellele vajalikud masinad, materjalid ja tarvikud;
- viimistleb külm töötlustehnikas puhutiste põhjasid ja servi kasutades lõikamist, saagimist, lihvimist, poleerimist ja käsigraveerimiseaparaati.

3.5.5. Materjaliõpetus, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab klaasi keemilisi omadusi, peamisi koostisaineid, toormetüüpe ja nende mõju klaasi omadustele;
- teab klaasi peamisi füüsikalisi omadusi ja arvestab nendega klaasitöös;
- eristab erinevaid klaasiliike nende koostisest ja kasutusalaalt lähtuvalt kasutades neid otstarbekohaselt oma töös;
- tunneb peamisi klaasile värvust andvaid keemilisi ühendeid;
- tunneb erinevaid klaasisulutamise ahjude tüüpe ja ahju ehitamisel kasutatavaid materjale.

3.5.6. Puhutud helmeste ja klaasist väikevormide valmistamine leekpõletitehnikas, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb leekpõletitehnikas kasutatavaid tööriistu, seadmeid ja materjale ning tööprotsessi;
- koostab kavandid ja tööjoonised;
- valmistab leekpõletitehnikas kavandile ja/või tööjoonisele vastava eseme, kasutades sobivaid tööriistu, - vahendeid ja materjale säästlikult ning ohutult;
- viimistleb valmistatud klaasesemed sobivas viimistlustehnikas.

3.5.7. E-porfoolio koostamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- mõistab õpimapi koostamise põhimõtteid;
- pildistab oma töid;
- töötleb fotofaile porfoolios kasutamiseks;
- koostab ma klaasitööst loominguilise elektroonilise porfoolio.

3.6. Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid spetsialiseerumisel tarbe- ja kunstkeraamika esemete valmistamine:

3.6.1. Savi treimise teel esemete valmistamine, 8 EKAPit

Õpiväljundid:

- koostab mitmeosalised treitavad esemed treimiseks kavandi ja tööjoonise arvestades savi kahanemisega;
- vastavalt tööprotsessile valmistab ette töökoha, materjalid, töövahendid ning seadmed;
- koostab mitmeosalise eseme valmistamiseks kavandi ja tööjoonise ning nende alusel tööde järjekorra koos tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kuluga;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel treimistehnikas mitmest osast koosnevaid esemeid, järgides tööprotsessi, tööohutust, ergonoomilisi töövõtteid, säästlikku materjali kasutamist.

3.6.2. Raku tehnikas esemete valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet raku keraamika ajaloost ja tehnikast;
- teab raku tehnikaks sobivate omadustega savimasse;
- tunneb raku tehnika põletusprotsessi ja vastavalt sellele valmistab ette töökoha, materjalid, töövahendid ning seadmed, arvestades tuleohutusnõudeid;

- koostab raku tehnikas eseme valmistamiseks kavandi ja tööjoonise ning nende alusel tööde järjekorra koos tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kuluga;
- Valmistab raku tehnikas esemeid.

3.6.3. Puupõletustehnikas esemete valmistamine, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet puupõletusahju tüüpidest ja põletusprotsessist;
- teab puupõletustehnikale sobivate omadustega savimasse ja glasuure;
- tunneb puupõletustehnikale sobivate esemete vormimis põhimõtteid ja põletusprotsessi;
- koostab puupõletus tehnikas valmivate eseme valmistamiseks kavandi ja tööjoonise ning nende alusel tööde järjekorra koos tööülesande täitmiseks kuluva aja ning materjali kuluga;
- valmistab kavandi alusel puupõletustehnikale sobivad esemeid.

3.6.4. Dekoreerimistehnikate kasutamine esemete valmistamisel, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab sobivaid saviglasuure;
- valmistab ette töökoha, materjalid, töövahendid ja seadmed arvestades glasuurimise tööde järjekorda, tööprotsessi ning keskkonnahoiu ja tööohutuspõhjustega;
- glasuurib esemeid, järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist ning tööohutuspõhjusteid.

3.6.5. Suuremõõtmeliste esemete valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab ümarribatehnikaks suuremõõtmeliste esemete tegemiseks sobivate omadustega savimasse;
- koostab ümarribatehnikas suuremõõtmelise eseme kavandi, tööjoonise ja tööde järjekorra;
- valmistab ette töökoha, materjalid, töövahendid ja seadmed arvestades tööde järjekorda, tööprotsessi ning keskkonnahoiu ja tööohutuspõhjustega;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel ümarribatehnikas suuremõõtmelisi esemeid, järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist ning tööohutus põhjusteid.

3.6.6. Kaheosalise kipsvormi valmistamine, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab kipsi omadusi ja erinevaid kipsi liike;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel savist mudeli kipsvormi võtmiseks;
- tunneb tööprotsessi, vastavalt sellele valmistab ette töö käigu, töökoha, töövahendid, materjalid;
- võtab erinevatest savimudelitest kaheosalisi kipsvorme, järgides tööprotsessi, säästlikku materjali kasutamist ja tööohutuspõhjusteid;

3.7. Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid spetsialiseerumisel puitesemete valmistamine:

3.7.1. Esemete valmistamine kasutades tahumist, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- kirjeldab vestmis-, lõhestamis- ja tahumistööde kasutuskohti, töövahendeid ning nende valmistamise traditsioone Eestis;
- teab erinevaid eriotstarbelisi kirvetüüpe ja kirve osasid, selgitab kirve hooldamist;
- valib tööks sobiva kirvetüübi, arvestades tööriistatase omadusi ja kirve valmistamise tehnoloogiat;
- valmistab erinevaid tahutud esemeid, kasutades töö eesmärgist tulenevalt sobivaid, ratsionaalseid ja ohutuid töövõtteid.

3.7.2. Esemete valmistamine kasutades intarsia ja puidulõike tehnikaid, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- annab ülevaate Eesti rahvapärastest ornamentidest ja puitesemete kirjamise ajaloost, lõikeliikidest, nikerdusviisidest, materjalidest ja töövahenditest;

- koostab kavandi või tööjoonise puidulõike või intarsiatehnikas eseme valmistamiseks;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel erinevaid puidulõike- ja intarsiatehnikas esemeid;
- kirjeldab puidulõikes eseme ja intarsia hooldamise- ja renoveerimise tehnikaid ning uute ja vanade materjalide omavahelist sobivust.

3.7.3. Esemete valmistamine kasutades treimist, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- omab ülevaadet treimise arenguloost, esemegruppidest, ja treimisviisidest;
- koostab kavandi või tööjoonise arvestades värvusõpetuse ja kompsitsiooni põhimõtetega ning nende alusel kasutades erinevaid treimistehnikaid ja –masinaid, töövahendeid, kuivast ja märjast puidust esemeid, järgides ohutusnõudeid, ohutuid töövõtteid ning materjali säästlikku kasutamist;

3.7.4. Puutööalane tehnoloogia ja tööriistaõpetus, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- kirjeldab traditsioonilisi puutööriistu, -vahendeid ja – masinaid, selgitab nende hooldusnõudeid;
- hooldab töös kasutatavaid käsitööriistu ning abivahendeid;
- kasutab puutöös vajaminevaid mõõte-, märkimis- ja kontrollimisvahendeid eelnevalt hinnates nende täpsust;
- kirjeldab peamisi puidutöö käsitööriistade, vahendite, masinate ja seadmete hankevõimalusi ning tutvustades hooldusteenuse pakkujaid.

3.7.5. Lihtsate täispuidust esemete valmistamine, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

- annab ülevaate Eesti mööbli ajaloo arengut mõjutanud teguritest;
- koostab kavandi/tööjoonise täispuidust eseme valmistamiseks arvestades vajaliku materjali koguse ning ajaga;
- valmistab kavandi või tööjoonise alusel traditsioonilisi täispuidust mööbliesemeid.

3.7.6. Puitesemete renoveerimine, 8 EKAPit

Õpiväljundid:

- määrab restaureeritava eseme seisukorra;
- parandab renoveerimiskava alusel kulunud ja kahjustusega mööblieseme.

3.7.7. Esemete valmistamine kasutades tohutööd, 5 EKAPit

Õpiväljundid:

- teab tohutööde ajalugu ja Eesti tohutööde traditsioone;
- teab erinevaid tohumaterjali valimise, kogumise, transportimise, töötlemise, hoiustamise ja tööks ettevalmistamise viise ning tööriistu;
- valmistab eelnevalt koostatud kavandi alusel tohust esemeid.

3.7.8. Nahatöö alused, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- kirjeldab nahatöös kasutatavaid tehnoloogiaid ja nahatöö dekoreerimisvõimalusi;
- kirjeldab nahast ja nahaga kaetud esemete valmistamiseks sobivaid nahamaterjale ja abimaterjale, nende omadusi, nõuete kohaseid hoiustamise tingimusi;
- valmistab eelnevalt koostatud kavandi põhjal erinevaid nahast esemeid, kasutades tehnoloogiast tulenevaid töövõtteid ja tööohutusnõudeid.

3.7.9. Polsterdus ja õmblustööd puidutehnoloogias, 4 EKAPit

Õpiväljundid:

- tunneb polsterdustöodes kasutatavaid materjale, töövahendeid, õmblemises kasutatavad tingimärgid ning käsi- ja masinõmbluse töövõtteid;
- koostab tööjoonise ning selle alusel tööde teostamise järjekorra koos vajaliku materjalikuluga tulenevalt erinevate väikeesemete valmistamise tehnoloogiast,

- viimistleb õmblus- ja polsterdustöös valminud esemed, järgib tööprotsessi ja säästlikku materjali kasutamist.